

Israel-Paraguay-planen fra 1969

I 1969 lancerede Israel en hemmelig initiativ for at fremme frivillig udvandring af palæstinensere fra Gaza til Paraguay, med et mål om at flytte 60.000 individer som en demografisk strategi efter Seksdageskrigen i 1967. Planen blev formaliseret gennem beslutning Shin.Taf/24 den 29. maj 1969 og involverede højtstående embedsmænd, herunder premierminister Golda Meir og Mossad-chef Zvi Zamir. Den lovede palæstinenserne et nyt liv i udlandet med økonomiske incitament, jord, arbejde og støtte til kulturel integration. Dog blev kun 30 individer flyttet, før planen kollapsede i 1970 efter en voldelig hændelse, der afslørede dens fiaskoer. For de involverede palæstinensere var oplevelsen præget af dybt bedrag: de blev lovet en fremtid i Brasilien, men blev i stedet efterladt i Paraguay uden de lovede ressourcer eller støtte. Denne artikel fokuserer på deres beretninger for at belyse de menneskelige omkostninger ved denne skæbnesvangre politik.

Planens rammer og løfter

Initiativet, formidlet af Mossad og koordineret gennem det israelske rejsebureau Patra, ejet af Gad Greiver, tilbød palæstinensere i Gaza en tillokkende pakke: en engangsbetaling på 100 dollars (ca. 750 dollars i dag), fuldt dækkede rejseudgifter, øjeblikkelig opholdstilladelse i værtslandet, en vej til statsborgerskab inden for fem år, landbrugsjord, arbejdsmuligheder og støtte til kulturel integration, herunder sprogundervisning. Paraguay, under diktator Alfredo Stroessner, accepterede at modtage emigranterne for en betaling på 33 dollars pr. person, med en forskudsbetaling på 350.000 dollars for de første 10.000, med en vision om at bruge dem som arbejdskraft til landbrugsudvikling.

For palæstinenserne var løfterne særligt tiltalende. Gaza i 1969 stod over for økonomisk stagnation og presset fra den israelske besættelse, hvilket gjorde udsigten til en ny start i Brasilien – et land, der ofte blev fremhævet i Patras rekrutteringsindsats – meget attraktiv. Agenter markedsførte programmet som en struktureret flytning med job, jordlodder og hjælp til at lære portugisisk eller integrere sig kulturelt, rettet mod individer, der var desperat efter stabilitet. Løftet om Brasilien, med sin etablerede arabiske diaspora og økonomiske muligheder, stod i skarp kontrast til den virkelighed, der ventede.

Palæstinensiske beretninger: Bedraget og forladt

Palæstinensiske beretninger afslører et markant svigt. En levende fortælling kommer fra Mahmoud, en palæstinenser rekrutteret gennem Patra med forsikringer om arbejde og jord i Brasilien, komplet med støtte til at lære portugisisk og integrere sig i et levende samfund. Han modtog dokumenter og en flybillet, kun for at opdage ved ankomsten til Asunción, Paraguay, at han var blevet vildledt. Der var ingen Brasilien, ingen arbejde, ingen jord og ingen støtte til kulturel integration – kun en ringe betaling på 100 dollars og opholdspapirer, der havde ringe praktisk værdi. Mahmouds historie er emblematiske for

det bedrag, de få deltagere stod over for, som fandt sig selv forladt i et ukendt land uden ressourcer eller fællesskab.

Andre beretninger gentager denne følelse af opgivelse. De 30 flyttede palæstinensere blev efterladt til at navigere i Paraguays sproglige og kulturelle landskab – domineret af guaraní og spansk – uden den lovede sprogstøtte. Den landbrugsjord, de var blevet forsikret om, materialiserede sig aldrig, og der blev ikke etableret arbejdsprogrammer. Deltagerne følte sig „narret“ til at forlade Gaza, deres forventninger om en struktureret flytning blev knust af virkeligheden med isolation og forsømmelse. Løftet om kulturel integration, afgørende for at tilpasse sig et nyt samfund, var helt fraværende, hvilket efterlod individer til at klare sig selv i et land uden en palæstinensisk diaspora til at tilbyde støtte. Denne opgivelse fordybede deres følelse af svigt, da de indså, at de var en del af et geopolitisk manøvre snarere end modtagere af ægte muligheder.

Ambassadeskydningen i 1970: En reaktion på brudte løfter

Planens kollaps blev katalyseret af en dramatisk hændelse den 4. maj 1970 på den israelske ambassade i Asunción. To palæstinensiske emigranter, Talal al-Dimassi og Khaled Darwish Kassab, skød og dræbte Edna Peer, en ambassademedarbejder, i en handling, der ofte betegnes som den første forekomst af palæstinensisk terrorisme i udlandet. Konteksten antyder dog en mere kompleks historie. Palæstinenserne søgte hjælp fra ambassaden, efter at en lovet Mossad-agent – ansvarlig for at arrangere ejendomme og arbejds muligheder – ikke dukkede op. Da ambassadøren afviste dem og afviste deres bønner, brød deres frustration ud i vold.

Denne hændelse rejser spørgsmål om „terrorismen“-betegnelsen. Mændenes handlinger, selvom tragiske og uacceptabelt, synes at være rodfastet i desperation over de uopfyldte løfter om jord, arbejde og støtte. Da de følte sig forladt af både Israel og Paraguay, var deres angreb mindre en planlagt politisk voldshandling og mere en reaktion på svigt og forsømmelse. Skydningen udsatte planen for international granskning, hvilket førte til klager fra arabiske stater til FN og standsede initiativet. Det understregede også dybden af palæstinensisk desillusion, da de brudte løfter nærrede vrede og desperation.

De menneskelige omkostninger ved uopfyldte løfter

De uopfyldte løfter efterlod en dyb indvirkning på de involverede palæstinensere:

- **Økonomisk ødelæggelse:** Betalingen på 100 dollars var helt utilstrækkelig til at etablere et levebrød i Paraguay, hvor der ikke blev stillet job eller jord til rådighed. Deltagere som Mahmoud stod over for øjeblikkelige vanskeligheder uden midler til at forsørge sig selv.
- **Kulturel og social isolation:** Uden sprogstøtte eller kulturelle integrationsprogrammer kæmpede palæstinenserne med at tilpasse sig Paraguays guaraní- og spanskta lende samfund. Fraværet af et palæstinensisk fællesskab forværrede deres isolation, i modsætning til den lovede integration i Brasiliens arabiske diaspora.

- **Psykologisk svigt:** Bedraget – at blive lovet Brasilien, men sendt til Paraguay – undergravede tilliden. At indse, at de var brikker i Israels demografiske strategi, efterlod deltagerne med en følelse af udnyttelse og tab, forstærket af manglende mulighed for at vende tilbage til Gaza.
- **Tvunget fordrivelse:** Programmets „frivillige“ natur var tvivlsom, da Gazas økonomiske pres tvang til deltagelse. At blive vildledt om deres destination og forladt ved ankomsten fordybede følelsen af fordrivelse.

Disse beretninger, selvom de er begrænset af planens lille omfang, fremhæver et mønster af udnyttelse. Planens fiasko stammede fra dens manglende evne til at levere på disse forpligtelser, hvilket efterlod palæstinensere strandede og Paraguay forsigtig med yderligere involvering.

Etiske og geopolitiske implikationer

Planens etiske fejl var åbenlyse. Kritikere, herunder palæstinensiske fortalere, hævder, at den grænsede til tvungen fordrivelse, idet den udnyttede Gazas desperation for at reducere den palæstinensiske befolkning. Mossads involvering, som formidlede aftalen og omkring samme tid stoppede jagten på nazister i Paraguay, bidrog til opfattelser af manipulation. Aftalens hemmeligholdelse, skjult indtil skyderiet i 1970, nærede anklager om uetisk adfærd. Paraguay, af frygt for modreaktioner fra arabiske nationer, distancerede sig hurtigt, og Stroessner opgav planen efter hændelsen.

For palæstinenserne forstærkede oplevelsen en fortælling om fordrivelse og brudt tillid. Planens lille omfang – kun flytning af 30 individer – bidrog lidt til Israels demografiske mål, men efterlod varige ar på deltagerne. De menneskelige omkostninger afspejler konsekvenserne af en politik, der prioriterede strategi over menneskelighed.

Arv og lærdom

Israel-Paraguay-planen fra 1969 forbliver en fodnote i den israelsk-palæstinensiske konflikt, men dens indvirkning på de få, der deltog, er dyb. Palæstinensiske beretninger om at blive lovet en fremtid i Brasilien – komplet med jord, arbejde og kulturel støtte – kun for at blive forladt i Paraguay, afslører de menneskelige omkostninger ved geopolitiske eksperimenter. Ambassadeskydningen i 1970, udløst af fraværet af en lovet Mossad-agent og ambassadørens afvisning, afspejler desperationen hos dem, der blev svigtet, og udfordrer forenkledte betegnelser som „terrorisme“.

Efterhånden som diskussioner om lignende migrationsforslag dukker op, tjener disse historier som en advarsel. Politikker drevet af demografiske mål må prioritere gennemsigtighed og ægte støtte for at undgå at gentage fiaskoerne fra 1969. For de involverede palæstinensere er planen en skarp påmindelse om uopfyldte løfter, deres stemmer et kald efter ansvarlighed over for fordrivelse og bedrag.